

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajuto'riele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunato'ria.

Brasiovu 5 Februaru 24 Ian. 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tac'sa timbrala a 30 cr. de facare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvania.

Lupt'a Intre unu episcopu si unu generalu.

Acea lupt'a s'a intemplantu in 25 si 26 Ian. an. 1867. Ea a fostu fatala pentru invingatoriu si pentru invinsu. Resultatulu momentanu este cunoscutu patriei si pana astadi imperiului intregu.

S'ar paré ca noi carii in urmarea starei exceptionale in carea suntemu aruncati amu facutu destulu, déca alaturea ou alte diuaria amu adusu la cunoscutia publicului acelu resultatu alu luptei electorale si déca celu multu ilu vomu mai resuma asia: Din 1417 alegatori conscrii in capital'a Clusiu si in satulu romanescu Feleacu 749 au votatu pentru Reverenti'a Sa Nagy Péter episcopulu bisericeii elvetio-reformate (calviniane) din Transilvania, éra 668 pentru generalulu Ant. Vetter, prin urmare parintele episcopu avu numai cu 81 voturi mai multe decatu dn. generalu. Amu mai puté adauge inca si o descriere a nóaloru esecse spurcate ce se intemplara si astadata prin spargeri de pórtá, usia, ferestrii la episcopulu, la ministrulu com. Em. Mikó, la comitele Nicolae Mikes si la unu cetatienu industriariu anume *Zadvarnitzky*, cum si prin o musica de pisici facuta comitelui Em. Mikó *domineca spre luni nópte*, cu care tóte fú impreunata arestarea mai multora si consemnarea garnisónei din casarma di si nópte in arme. Noi inse in patria nóstra suntemu multu mai dedati cu asemenea brutalitati, decatu cá se aflamu cu cale de a implé colóne intregi cu descrierea lor, precum se face de ecs. in asemenea casuri in tier'a vecina candu se intempla uniori cate unu „cravalu“ jidovescu, séu déca vreunu alegatoriu da la celalaltu cate unu ghioldu in locu de salutare. Pentru noi lupt'a electorala din Clusiu privita cu ochiu nu numai de patriotu, nu numai de romanu, ci si de crestinu, este de cea mai mare importantia pentru presentu si de meritu istoricu pentru viitoriu din alte cause, pe care se ouvine se le apretiamu cu totii.

Toti publicistii maghiari recunoscu pe facia ca déca este vorb'a de alegeri la diet'a Ungariei, alegerile din Clusiu (cetate si comitatu) sierbescu de regula intregului elementu maghiaru-secviescu din Transilvania, in ale carui mani se afla maiortatea precumpanitoare, pentruca artificiosa. Acésta opiniune o subscriemu si noi. Tocma pentru aceea inse cá patrioti trebuie se ne revocamu aminte aceea ce observaseramu de repetite ori inainte cu dóua si cu trei luni, ca Transilvania grabesce cu pasi siguri in castrele lui Lud. Kossuth. Noi ne facuseramu observatiunea nóstra numai in modu obiectivu constatandu simplu ceea ce vedeamu cu ochii nostri si audiamu cu urechile nóstre. Cu tóte acéstea ministerialulu „Pesti Napló“ va nindu'i fórté reu, ca noi inca avemu ochi de vedintu si urechi de auditu, in Nr. 292 din 18 Dec. an. tr. ne plesni in facia dicendu, ca noi acésti dacoromanisti amu trecut cu sacii cu desagii in tabar'a Kossuthianilor.

Ei bine domniloru, acea alegere datatóre de tonu din Clusiu a constatatu diu nou, ca multu mai nainte de a se inchina romanii la program'a lui Kossuth, maiortatea elementului maghiaru se aflá in tabar'a lui, pentruca trebuie se scimu, ca episcopulu Nagy Péter a castigatu maiortatea voturiloru numai cu ajutoriulu alegatoriloru de nationalitate romanésca din Clusiu si alu celorlalti 70 alegatori totu romani din Feleacu. Déca acei romani votá din contra, Clusiolu era se fia reprezentatu prin unu generalu Kossuthianu si era se'ei implinéscá dorin-

ti'a ce o avuse inoa de candu candidase pe unulu din cei doi fii ai lui Kossuth. Pentruca se nu ne insielamu Domniloru nici pe unu minutu: steng'a din drépt'a, steng'a din steng'a si ce mai sciu cu cate stengi, Tisza, Jokai, Böszörményi, toti sunt Kossuthiani, toti credintiosi ai lui 14 Aprile 1849; diferenti'a este numai, ca unii pórtá masca intréga, altii masca mica, éra oativa nu mai ambla ou doi bani in trei pungi.

Din acestea invetiamu, ca dopace romanii sunt si altmintrea trantiti de parete, facu fórté bine toti aceia, carii astepta in buna pace si in liniste timpulu alegeriloru dietali pe alti trei ani dupa implinirea periodulu de facia, care espira estimpu, éra pana atunci asculta, privescu, cite scu cu totu nepregetulu combinandu si pregatinduse cu totuadinsulu, precum se cuvine unoru barbati, oarii voiescu se aiba si ei o patri'a mama, éra nu cioma.

Cá romani trebuie se ne interesamu de alegerea din Clusiu cu atatu mai virtosu, cu catu foile partitei oadiute pentru astadata striga si bucioma in tóta lumea, cumca mai anume alegatorii romani din Feleacu s'aru fi purtatu fórté miserabilu, pentruca aru fi avutu obraznici'a de a primi dela nisce boieri mari bentura betiva, de care apoi ametiti au votatu pe voi'a celoru carii iau imbetatu. Déca in adeveru alegatorii romani sateni si suburbani s'au degradatu pe sinesi in modulu acesta, apoi credu, ca va intrebá oricicé cu totu dreptulu, ca unde au fostu in acele dile conducatorii lor, cei firesci, intieleginti'a romanésca? La acesta intrebare abia se póte da altu respunsu, deoatu ca acea intielegintia va fi fostu terorisata din capulu loculu, in catu se nu cuteze nici a se apropié de ceilalti alegatori. Celu pucinu o corespondintia a nóstra de dato Clusiu 29 Ianuaru a. c. ne da se pricepemu asia ceva. Intre asemenea impregiurari romanii carii au ajutat pe episcopulu ungurescu la maiortate au se se tiena fórté norociti, cumca ei mai nainte de a sparge revolt'a de dumineca apucasera pe la casele lor, pentruca altmintrea de siguru amblá tocati in capu de aceiasi ómeni, de carii insusi episcopulu lor scapá cu viatia ascundenduse in podu, éra com. Mikó, celu mai mare binefactoriu alu onnatiunaliloru sei fú bajocuritu in modu barbaru. Si déca acei sateni simplii remanea tocati, ce era se dica óre lumea pe la noi? „Bine li s'a intemplantu. Au nu avea ei vreunu episcopu séu preotu de ai lor, pentru care se voteze, déca tocma le-a casionatu si lor cá se'ei bage lingur'a unde nu le ferbea ól'a? Apoi, episcopulu Nagy Péter este ce e dreptu unu archiereu inzestratu cu multe calitati frumóse, retoru mare, patriotu inflacaratu si — ce e mai multu, cá persóna bisericeasca omu tolerantu*); ce se facemu inse istoriei, déca ea ne spune cu voce nalta, ca reverenti'a sa siede pe scaunulu aceloru episcopi reformati, pe carii protopopii romanesci trebuea se'ei duca in sinodu cu lectie'a pe umerii lor, cum si ca antecesorii cuviosiei sale au midilocitu chiaru si subordinarea mitropolitulu romanescu la poruncile lor.

Intr'aceea alegerea dela Clusiu cercetata din punctu relegiosu este interesanta inca si in altu respectu. In timpulu de o luna catu au tinentu agitatiunile electorale oativa „calvini“, precum se subscrisera ei insii, au rugatu pe partit'a ministeriala prin foile publice, cá pentru Ddieu se nu le puna pe episcopulu lor in candidatura si prin urmare in periculu de a face vreunu fiasco, ceea ce anume facia ou genera-

* Paremise, ca Dsa fú acela, despre care se dicea, ca s'ar fi sprimatu, ca orce acte, in orce limba européna bucurosu le referéza, dar' cele romanesci Dóme feresce. — Éca pentru cine siau datu romanii voturile! — R.

lulu Vetter i s'ar fi pututu intempla usioru, pentruca in acelu casu éra se se compromitia si blameze nu numai candidatulu Nagy Péter, ci si episcopulu Nagy Péter. Se mai intoná inoa si impregiurarea, ca desu numitulu episcopu atatu in acea calitate, catu si cá consiliariu regescu póte fi tramisu in cas'a magnatiloru, unde inca póte perora si face la politica, déca are si reverenti'a sa mancarime de politica. Ministerialii n'au ascultat. Acum inse partit'a stenga striga in gur'a mare, ca domnulu episcopu a fostu alesu cu ajutoriulu betiei si alu mituiriloru de banl, éra generalulu Vetter ii plesni intr'una telegramu din Presburg 28 Ian. dicendu: „In contra mintiunei nu este medicina. Ant. Vetter.“ Se póte óre compromite si rusina simtiulu relegiosu si moralu, cum si onórea civila in modu mai miserabilu, decatu a fostu celu din Clusiu?

Intr'aceea tóte evenimentele de natur'a acestui din Clusiu facu numai prologulu dramei ce se pregatesce. — — — B.

La corespondintia din Alb'a Iulia in Nr. 6.

Amu ajunsu cá chiaru si amicii nostri intru amaratiunea lor sufletéscá se ne injure si inormineze, pentruca nu publicamu lucruri pe care séu nu le scimu, séu de alu caroru adeveru avemu cuvente grele de a ne indoi, séu tooma si ca nu facemu aceea ce nu sta in puterea nóstra pre catu timpu ne aflamu totu sub potestatea legiloru absolutistice sustienute pentru noi si numai pentru noi in totu coprinsulu acestei tieri.

Ni se imputa ca nu ne amu ocupatu si noi cu salutarile dela anulu nou. Nu ne amu ocupatu, pentruca nu era treb'a nóstra si pentruca amu invetiatu a respecta opiniunile altora, cum si pentruca inca din Decembre an. tr. diseseramu: O data pentru totudeauna; deci astadi inoa repetim acelu o data pentru totudeauna.

Politic'a este sciinti'a ecsigentieloru. Le amu nemeritu noi séu le au nemeritu altii mai bine decatu noi, timpulu va arata. Contrarii nostrii politici ne imputa vanitate si o natura obstinata. Totu timpulu va vedera, déca meritamu séu nu asemenea imputari. Pana atunci remanemu ceia ce amu fostu pana acum, nestramutati, neclatiti, neinduplecati in parerile nóstre, pentruca necum alta logioa, dara nici chiaru logic'a fapteloru nu ni le-au infrantu.

Nu asteptamu noi cá se se sourga riuurile Dunarea, Tisa, Murasiulu si Oltulu, ca nu suntemu copii de 3—4 ani, ci asteptamu se tréca numai unu torente, pe carele noi ilu onóscemu din mosi de stramosi, cum vine cu furia turbata si cum trece éra.

Inse odata si inca de o miite de ori: Noi dorimu cá se vedemu opiniunile nóstre infrante. In ór'a in care voru cunóscé ca amu fostu rataiti, vomu grabi a ne cere ertatiune. Punemu inse o singurica conditiune. Contrarii nostrii politici candu ne combatu se nu se mai traga nici odata la spatele „preanalteloru intentiuni“. Asemenea manopera si asemenea arma este usitata numai in tieri care gemu sub absolutismulu celu mai pronunsiatu. Unu gendamu, unu haiducu, unu dorobantiu voindu a me aresta in unu statu liberu, imi va scóte legea si imi va dice: esti arestatu in numele legii, si nu va cutéza a'mi dice: acésta e prea nalt'a intentiune. Astadi nici chiaru functiunariulu, nici consiliariulu intimu nu'i este ertatu a se trage la spatele potestatii supreme, pentruca o compromite. Deci tooma si in alte impregiurari pe acelu terenu nu amu primi nici odata lupt'a, pentruca aceea n'ar fi lupta, ci

ispita, tentatiune, cursa periculoasă spre a cadé in ea si a pei de siguru. Acésta n'ar fi sinceritate nici lealitate. Nu avem a face cu stapanulu, ci numai cu slugile lui. Stapanulu este bun astadi cá totdeauna; inse Ddieule Dóme atotu putinte, de cate ori pana acum l'au in sielatu slugile lui! Éra asupra acesteii materia ne pronunciaseramu lamuritu destulu in Nrulu 9 din 1867, pre candu inoa mai puteamu vorbi cate ceva.

Se'si ia binesam'a oricine, ca nu se póte vorbi dintr'o data de libertate constitutionala, de responsabilitati ministeriali si de „preanalte intentioni“. To'u asemenea este unu lucru din cele mai delicate din lume a purta mereu in gura legalitatea alaturata cu preanaltetele intentioni. Ce e legalitatea si ce sunt preanaltetele intentioni? In dilele nóstre lumea nu mai suferé se i se vorbésca cu formule oraculoase.

Ni s'a observatu dela Alb'a Iulia, Clusiu, Turd'a, Sibiu, ca amu trecut cu tacerea Nrii 16 din 18 si 21 din 24 Ian. din „Herm. Ztg.“, in celu dintai depunerea juramentului Septemvirilor transilvani la Pest'a, in care se face diu V. L. Popu, lui Baritiu si Dr. Ratiu onórea neasteptata de a fi porecliti de capi ai majoritatii romanesci si se incheie, ca acesasi se afle in disolutiune totala, pentruca éca, unulu din ei o parasitu. Asia e, le-amu treoutu cu tacerea, n'u inse cu vederea, ca le aveamu pe mésa dinaintea ochiloru, asteptámu inse informatiune autentica despre casulu din Pest'a dela 13 Ian. a. o. si ridesmu de coprinulu corespundentiei quasi pestane din Nr. 21.

Ei bine, astadi suntemu informati in acésta materia atatu de bine, incatu putemu asigura pe „Herm. Ztg.“, ca ea in Nr. 16 a publicatu o mistificatiune din cele mai gróse, éra incatu pentru cele coprinse in Nr. 21 despre disolutiunea „majoritatii romanesci“ dupa tóte cate soimu noi in acestu punctu, observamu spre odihnirea numitei foi, ca n'are se fia prea ingrijata de pericolulu diolvarii majoritatii romanesci, din cauza ca aceea nu ecista de locu si n'a ecistatu niciodata de 20 de ani incóce. Cá de proba la asertiunea nóstra ceremu si acilea la loculu acesta o adunare generala de ori cate sute séu mii s'ar intempla, pentruca natiunea se se póta pronuncia mai bine decatu a fostu in stare sub despotismulu lui Belcredi-Eszterházy. — B.

Kossuth vine! unde vine!

Kossuth vine! asia scrie „Temesv. Ztg.“ intr'o corespundintia din Pest'a din 25 Ian. si vine in Pest'a. In procesulu de presa Böszörményi declarase, ca pentru articulu lui Kossuth nu se póte trage elu la responsabilitate, pana candu auctorulu art. Kossuth nu se retrage dela responsabilitate; elu inse nici nu fú provocatu a se apara. Kossuth sciindu de acést'a a tramisut declaratiune la tribunalulu de presa, ca e gata a se presenta inaintea juriului spre a-si apara articulu incriminatu. Directorulu causloru regale consternatu de acésta scire facú intrebare la min. de interne pentru mesurile de aparare. Resultatulu nu se soie. Ne putemu inchipui inse, ca mai bine se va pitula procesulu, decatu se se dè ocaziune lui Kossuth a-si recuceri animele poporului. Ce spectaclu va fi acolo, unde se va apara Kossuth de incriminarea læsæ Majestatis! Ér' suprimendu procesulu, nu vomu inceta a striga se se audia pana la marginele pamentului, ca noi feramu opriti a publica pana si extracte din diplom'a regelui Leopoldu, ér' altora li se érta si procesele de vendiatióne Majestatica. „Dat veniam corvis, vexat censura columbas“. „Kleine Diebe hängt man, grosse lässt man laufen“.

Dar' adi s'au uitatu tóte. — Perzel si Klapka in delegatiune fura primiti in serata la Mai. Sa. Klapka se afla ce e dreptu inca in Parisu; nu se sci, ce si cu cine mai dispune, inse candu ar' fi fostu si elu de facia, ar' fi trasu velulu uitarii si preste arm'a revolutionaria redicata in contra suveranului seu in 1866, candu incepú a rescua Ungari'a. Ne totu apropiamu de anulu alu 20-lea in dereptu. —

Berzenczey, care improspatá souveniri felicitate in programulu seu oatra alegatori, candu dise, ca adunarea dela Blasiu a facutu revolutiunea, se ne spuna, care adunare a fostu

adunarea cea mai linistita si cea mai indreptata din cate a avutu Ardélulu dela Tuhutum incóce? Care adunare a fostu armata, cea dela Blasiu or cea dela Agyagfalva? Ce a proclamatu in cele 16 puncte adunarea dela Blasiu si care a fostu devis'a celei dela Agyagfalva? Natiunea romana s'a proclamatu pre sene libera coegala cu celelalte natiuni; parol'a juramentului ei a fostu: amicu amiciloru si inamicu numai inamiciloru. Ce a proclamatu d. Berzenczey si care i a fostu parol'a?! Adunarea dela Blasiu dupa consultarea de vro 3 dile s'a defacutu dupa regula, ducunduse fiacare la ale sale; óre d. Berzenczey cu asa inca a facutu asia? — Se nu plesnimu adeverulu istoricu atatu de orbesce in facia, ca cine foculu ne va mai crede vorbeloru de olaca de alta data? —

Agentii provocatori de nelinieste, cari mai sunt, ar' trebui astemperati si indreptati intro marginile buneii amicitie si concordie, ca fara de aceea ne descopere „Federatiunea“ in Nr. 9, ca au inceputu acum epoc'a agentiloru politici secreti, cari punu pe romani la mana, cá se primésca fusiunea Ardélulu cu Ungari'a. Se cauta ad. din partea ministerului intre tóta iutieginti'a romana unu capu harnicu, care se póta fi chefu alu legiunei agentiloru politici iatre romani. E intrebare inse, óre romanu adeveratu va imbraca una rola de Juda? Si celu ce s'ar imbraca, óre ar' avé trecere intre romani? — Ce ve trebue aginti politici, candu cu o simpla recunósceere a dreptului politicu nationalu perfectu egalu romanulu e gata pentru apararea dreptului seu se'si sacrifice orcandu s'ar cere averea si viéti'a! — Ce cauta óre acei ómeni? a alte placinte precópte?! —

Brasiovu. In 27/8 Febr se va serba totu in redutu balulu Reuniunei gimnastice romane. Bilete a 1 fl. 50 cr. de persóne se afla la G. Anken et Comp. —

M. Osiorheiu 29 Ian. Piu mórtea lui Dózsa Elek trebundu a alege orasiulu altu deputatu la diet'a din Pest'a, cu deosebire diurnalistica maghiara se interesá fórtu multu de nóu'a alegere. Drépt'a si stanga rivalisá. Noi pandeamu. In 25 Ian. in cas'a orasiului se incepú votisarea, dar' neavendu nici unulu din celi 4 candidati msioritate absoluta, alegerea intre Dr. Knöpfler si Berzenczei Lászlo (cari au avutu mai multe voturi) se amaná pre alta di. In 27 a. l. c. partit'a lui Knöpfler tienú in bibliotec'a lui Teleki o conferintia preliminaria, ca in 28 se vedeau pre toti paretii placate, prin cari toti oetatiunii se provocá pe 3 óre dupa amiédi se se adune in sal'a lui Apolo, unde Berzenczey are a-si da programulu.

Unu publicu fórtu numerosu asteptá dupa programulu. Berzenczey cere cuventu, arunca o privire fugitiva preste viat'a sa din copilari'a si pana in momentul de facia, spune cum strabunii lui s'au tienutu de Pecsovitsi, cum in an. 1846 a fostu alesu de deputatu, cum in 48 a conchiamatu adunarea secuiloru la Agyagfalva, cum din acést'a cauza a fostu numitu revolutiunariu, pre candu revolutiunea s'a provocatu de adunarea nationale dela Blasiu (?!); vorbesce despre eroismulu seu din 48, despre suferintiile emigratiunei sale de 18 ani, despre caldurós'a primire, ce au aflu emigrantiu maghiari in principatele romane; recomanda unguriloru, ca déca voliescu intru adeveru fericiirea patriei, se se impace mai antaniu cu romanii, se le satisfac pretensionile loru, se tientésca la imbunatatirea starii materiale a poporului fara osebire de nationalitate, ér' nu la asuprirea tierii prin detorii enorme. Si esprima parere de reu ca din calea ferata se face oestiune politica, si nu se cauta la interesulu tierii, in fine dice, ca déca va isbuti cu alegerea, va lua si densulu loculu in dieta intre Klapka si Perzel. Ce va mai urma voiu refera; se fimu cu tóta incordarea a ne impartasi tóte miscarile. — L. C.

Telegramu. Nóu'a alegere de deputatu se finí. Din 1023 alegatori Berzenczey primi 670, Knöpfler candidatulu regimului numai 353 voturi. Steng'a invinse in capital'a secuiloru. Mane in 1-a Febr. conductu de tortia. KB. — In Háromszék comisiunea scaunului a alese pe Deák de membru comisiunii. — Ce contrastu! —

Blasiu 27 Ian. Nu sci, despre ce se-ti scriu, ca lucrurile bune pre la noi nu se intalnescu dóue intru unu anu; din contra cele rele ne vinu cu redicata. Apoi a scrie din Blasiu de-

spre neajunse si scaderi este lucru cam ghimposu. Domni'a ta, dn. Red., ai potutu-o cunosce acest a din multe pucine, ce ai avutu. Corespundentii domniei tale de nici nu se multiamescu cu anonimitatea ascunsa sub una litera singura, ci temendu cá se nu'i ajunga nici unu prepusu catu de nefundatu, se ascundu sub nume specióse, réu dupa unu siru de litere, ou cari nu se incepe numele nici unui omu din Blasiu. Apoi isi ridu in barba, cá si candu aru dice scotocitoriloru nostri: dic mihi Damoeta, et eris magnus Apollo.

Eu afiu, ca prudenti'a acestoru ómeni merita tóta laud'a. Ca eli anteu scutescu pre inscricitori de orice ostená, prin urmare facu bine altor'a, — si a dóu'a se scapa pre sene de cautaturi poncisie, cate odata póte si de ura neimpacata, prin urmare castiga pentru securitatea loru-si.

Ci recunoscu si marturisescu, ca pentru publicu ar' fi lucru mai folositoriu, déca toti amu poté scrie pre faoia, cu intréga subscrierea numelorú nóstre. Inse nepotendu face asia din cause binecuventate, cum diceá fericitulu Catargiu, lasa se mai scriemu cate ceva si de dupa perdea si se multiamimu lui Ddieu, ca ne apersa de timpuri, in cari se nu putemu scrie nici asia.

Lucrulu cu metropoli'a nóstra nici astadi nu este mai inaintatu, cá inainte de acést'a cu 2—3 luni de dile. Faima góle si mai multu nimicu. Trépedu se face destulu din partea unoru aspiranti, dara si acetiia suntu in órecare confusiune nesciendu securu, in catran se'si inderepte mai vertosu pasii, in susu ori in diosu, — apoi in respectulu acést'a calile suntu fórtu divergenti. Dara acést'a de candu'i lumea totu asia a fostu: cine a mersu spre apusu, acei'a s'a departatu de resaritu. Asia cauta se fia si acum. Ca nime etc.

De aci si aceli'a dintre aspiranti, cari luora pentru ajungerea scopuriloru sale, facu la intorsore acusi in derept'a, acusi in stang'a, cá se nu se strice cu nici un'a din parti.

Opiniunea publica nu sci se se fia decisu pentru órecare candidati. Nici nu avea pentru ce se face acést'a, dupace ómenii inca nu sunt chiamati la deprinderea dreptului de alegere. —

Comunicatiunea stá fórtu reu. Post'a ar' fi se soséscu aici in tóta diu'a la 4 óre si nu póte ajunge nici acum, de si nu chiaru asia, cum au fostu sub nemti. Muresiulu inca e una pedeca mare, inoatu acum de mai multe dile suntemu cu totulu taiati de lume. Post'a nu a venitu de multu. Din Gazeta am veditu numai doi numeri, din „Federatiune“ inoa numai doi, din „Familia si Concordia“ nici unulu. — u.

Se vorbésca faptele.

Din comitatulu **Soluocu Interióre**, Desiu 24 Ian. 1868.

Comisiunea permanenta a comitatului tienú sesiunea quartala in 20 si dilele armatórie, ale carei afaceri voiescu a le atinge numai pre scurtu, incatu acelea atingu si interesele nóstre nationale.

La inceputulu sesiunii comitele supremu d. Carolu de Torma perleve o cuventare de deschiderea, in care ou entusiasmu atinse acuisitiunile in folosulu patriei si natiunei maghiare pe campulu si calea libertatii constitutionale, fara inse cá noi din punctu nationalu romanu se fimu potutu culege o floricea catu de micutica de consolare reala, ca-ci de vorbe góle si asia suntemu satui.

Dupa com. supremu cetira judii supremi ai comitatului repórtele loru despre starea administratiunei politice si a justitiei; — se cetira articuli de lege sanotiunati si ordinatiunile mai inalte. La cetirea ordinatiunei despre introducerea registreloru de proprietati Ladislau Lészai propuse, cá se se faca o representatiune catra in. ministeriu, cá lucrarile pentru efeptuirea cartii funduaria se se estinda si preste teritoriulu comitatului acestuia, totdeodata se'si esprime comitetulu dorerea, ca Esc Sa ministru de justitia au denunutu totu numai deregatori stáini cu ignorarea si delaturarea filoru tierii Transilvani'a. Acestea spresioni a propunetoriului dadura ocaziune la dispute fierbinti pentru cuventulu strainu, care in representatiunea conoeputa se inlocuí cu fi din sinulu Transilvaniei.

Prin o ordinatiune mai inalta se concésa

a se alege 9 subjudi procesuali, pentru care posturi au concursu preste 100 de inisi naturalminte mai toti maghiari, de ore ce pre romani nu'i érta modesti'a de a alergá dupa óse, sciundu bine ca acelea nici clientiloru mai intimi inca nu le ajungu. — A mai fostu a se alege unu vicenotariu la sedia pentu afacerile orfanale, si unu asesoru in loculu lui Franciscu Intze, care de vóia buna abdisse la postulu seu, dupace se convinse, ca diu e anevoia a satisface, in etate de 60 ani fara cunoascintia legiloru austriace si fara praxea oficiului, cu onóre.

Asia dara deveniramu la intrebarea interesanta a restauratiunei! D. comite supremu de Torma 'si esprimá dorinti'a, cá comitetulu se se invoiésca din 9 posturi de adjunti a defige trei pentu romani dupa proportiunea si a judiloru procesuali, la care d. Gabriele Manu observá, ca judi procesuali suntu in acestu comitatu numai doi romani din 10. éra nu trei si asia fú judele procesualu Franciscu Vályu silitu a se declará in dóne renduri cu solenitate, ca elu n'a fostu nici odata romanu si nu este nici acuma. — Constatanduse dara, ca numai doi judi procesuali de romanu suntu, d. Gavriele Manu cu totu devotamentulu pentu interesele romane propuse, cá lunga cei 8 judi procesuali maghiari, se se aléga 8 vicejudi de nationalitatea romana; dara acésta propunere fú din partea maghiariloru combatuta din tóte poterile si prefiresce, pentruca cu efeptuirea acestei propuneri se periclitá 9 clienti maghiari, si 'si perdea sperantiele 90 de maghiari cá atati'a aspiranti la posturile acelea, éra rezultatulu lopteloru si algeriloru fú, ca se alésara dintre romani doi inisi, adica: Stefanu Galea pentru cerculu Ungurasiului, fostulu cancelistu politicu, — éra Iacobu Frincu pentru cerculu Sarduului, fiindu mai inainte notariu comunale. De vicenotariu orfanalu se alésa Alecsiu Horzo, vicenotariulu romanu politicu de mai inainte, — de vicenotariu politicu se alésa Mihailu Cupsia romanu, mai inainte cancelistu la judecatori'a singularia in Olpretu, — éra in loculu acestuia se denumi de cancelistu Samsonu Martianu romanu, mai inainte asesoru orfanalu.

De asesoru comitatensu, dupa ce din pasii preliminaru confidentiali d. Gavriele Manu invetiatu din esperintia, refusá candidatur'a si cu tóta puterea in publicu si in cercuri private staru, cá se se aléga d. Ioanu Czicza de asesoru, acést'a la alegerea d'anteiu avú 70 de voturi, éra contrariulu seu Ladislau Lészai maghiaru 72, éra la alegerea a dou'a tienti'a a trei'a di pre candu membrii de romanu s'au fostu departatu, Lészai capetá cu 12 voturi mai multe decatu Ioanu Czicza. Si asia se inlocu'i si postulu de asesoru cu unu maghiaru, care nici are sciintiele teoretice, nici practice ale legiloru sustatórie.

In loculu cancelistulu Stefanu Galea d. comite snpr. a denumitu pe Franciscu Kováts maghiaru si asia la oficiolatu politicu nu avemu acuma nici barem unu cancelistu de romanu.

Cine vré dara a cunosce si celea mai nóue dovedi ale liberalitatii maghiare si ale simtiului de dreptate atatu alu comisiunei permanente, catu si alu regimulu reprezentatu prin d. comite supremu, facia cu interesele nationale ale romaniloru si vointi'a de a satisface acelora, afara de cele inisrate, se fia cu luarea aminte si la urmátoriele:

In rondulu transcrieriloru sosite dela diversele comitate s'au amintitu, dara nu s'au cetitu si o transcriere a comitatulu Zemplinu in caus'a nationalitatii, care cu celelalte transcrieri pentu economizarea timpulu s'a fostu predatu unei subcomisiuni de vreo 6 membri, in care inise nici unu romanu nu a fostu esmisu spre reportare. — Acésta subcomisiune in reportulu seu a propusu de a luá spre cunoascintia aprobativa transcrierea mai susu amintita, caruia inise contradise mai anteu Ladislau Lészai din motive, ca ar' fi o injuria si unu prejuditiu pentu nationalitatile nemaghiare de a consimti cu transcrierea Zemplinului. — Solomonu Gajzágo, vicepresied. dietalu aprobá propunerea subcomitetulu respicanduse, ca in Ungari'a numai o unice natiune politica póte sustá. D. Gavriele Manu in óre catuva iritatu prin atatea proceduri injurióse si promisiuni false, cu cunoscut'a resemnatiune de sene s'a declaratu, cum ca densulu nicidecum nu a avutu de cugetu a vorbi in acésta cauza, pentruca aceea o tiene cu multu mai ponderanta, decatu se dorésca a se pertractá per tangentem si dorescepre acurtu

a reflectá, ca densulu considera de o nefericire in viitoriu pentu patria si pentu natiunea maghiara, déca aceea in politio'a sa se face necreditiósa credeului alu regelui — celui santu — Stefanu I. intemeietoriulu Ungariei, care inisui a recunoscutu: ca „Regaum unius linquae imbecile est“ si condemnandu politic'a acelora, cari credu, cá pre teritoriulu corónei St. Stefanu numai individualitatea maghiara cá atare póte sustá ca natiune politica, 'si inchide vorbirea cu aceea declaratiune, ca romanii nici odata nu voru abdice de drepturile politice nationale, éra spre deslegarea cauzeloru nationalitatiloru, si pana candu romaniloru li s'ar dá ocaziune de a se declará, de basa justa si legala póte serví de ocamdata numai singuru proiectulu séu elaboratulu deputatoru dietali romanu si serbi (pentru Ungari'a, dar' pentu noi dreptulu nostru! R.) Se póte convinge ori si cine, ca comitele supremu a doritu discutiunea acést'a delicata a o precurmá, ce au si urmatu prin enunsiare, cá transcrierea amintita se se ié spre cunoascintia simpla. — (Va urmá.)

UNGARIA. Batali'a sangerósa intemplata in orasiulu Kecskemét la 21 Ianuariu intre alegatorii de acolo cerculá prin tóte foile tieriei, prin urmare nici noi nu o putem trece cu vederea. Kecskemét unulu din cele mai mari orasie maghiare are o traditiune care dice, ca in acelu orasiu niciodata nu s'ar fi nascutu vreunu tradatoriu, care cu alte cuvente insemnéza, ca locuitorii din Kecskemét totudeaun'a ar' fi fostu in contra guberneloru. Orasiulu Kecskemét isi alesese deputatu la dieta pe Horváth Dóme, se intielege ca fara instructiuni. Horváth trecu in castrele maioritatii lui Deák. Atunci sculanduse o céta de concetateni ai sei ilu dechiarara de tradatoriu si dupa re'ntorcere dela Pest'a ilu constrinsera se'si dè sam'a de fapt'a sa. In capulu opusetiunei stá unu advocatu anume Asztalos János. In 21 Ian. adunanduse cam 2¹/₂ mii locuitori armati, inainte oarora Horváth tientiú o cuventare politica inosita candu de Éljen, candu de murmure, dupa elu se sculá advocatulu Asztalos, pentrucá mai nainte de tóte se citésca in contra lui Horváth unu articulu injuratoriu din fóia revolutiunaria „Zászló“ (Standartu); altu Deákistu inise ei vorbi in contra. In acelea momente se si incepura aruncaturele cu ghiatioi, dupa aceea urmaru pascaturi din pistóle si puase, cum si sparseru de capete cu baltage si ciomege, dupa aceea partitele esindu la largulu se mai intemplara si sparseru de ferestrii cá in Prag'a. Batali'a tientiú pana ce sarí ostasimea regulata cá se respandésca pe glótele infuriate cá nesce féra selbatice.

„P. Napló“ din 26 Ian. ne mai incunoscintieza in artic. de fondu, ca in Ungari'a s'au formatu cateva societati dramatice, care calatorescu pe la orasiele mici, unde producu cateva piese in spiritu revolutiunariu, in care tóte capii si conducatorii maioritatii sunt tavaliti prin tina, dechiarati de tradatori, fluijerati si siuierati, éra numele „unioulu“ Kossuth preste totu dieificatu. „P. N.“ crede, ca atatu ministeriulu catu si diet'a voru fi silitu a lua mesuri extraordinarie absolutistice in contra opusetiunei revolutiunarie.

In Oradea la alegerea de deunadi intieleginti'a si preste totu ómenii de distinctiune n'au cetezatu nici se se apropia. —

CROATIA. Diet'a Croatiei lucra in sensulu uniunei cu regatulul Ungari'a; inise pe longa rezervarea deplinei autonomie a tieriei loru. S'a compusu adresa la cuventulu de tron, in oare apromitu, ca voru tramite deputatiune regnicolare, care se tracteze cu o egala deputatiune a dietei Ungariei despre conditiunile uniunei, inise pe longa sustienerea autonomiei si intregitatii regatulu; vréu cá Dalmati'a se se anecseze regatulu triunitu si se se desfiintieze confiniulu militariu croatu; protestandu in contra octroariloru si dicundu, ca numai din privintie politice primesce si ostrosreá facuta in legea de alegere

Nationalii cei 14 dandusi protestulu se retraseru cu totulu, parasindu diet'a. Croatii dara si unionistii lupta pentru nedependintia nationala in privintia completei autonomie a tieriei si pentru a fi reprezentata Croatia corespondiatoriu si la delegatiune, é' intregitatea teritoriala a regatulu triunitu o tienti de conditiune esentiala. — Óre ce vréu romanii transilvani cu Ardélulu loru, care era mai nedependentu de

Ungari'a decatu Croatia inainte de 1848. Lasa ei se apere autonomi'a unu Bardocz? si mane poimane chiaru si aprigii fusionisti! Or ce insemnéza timitele barfeli si atentari! —

AUSTRIA INFER. Vien'a 30 Ian. Siedinti'a a 3—4 a delegatiunii ungresoi se ocupá cu regulamentulu afaceriloru delegatiunei si proiectulu respectivu analogu cu cel'a alu dietei cu pré pacine modificatiuni s'a primitu. É' in catu privesce mai de aprópe nator'a delegatiunii se facura dispusetiuni noue, d. e. cá fiindu siedintiele publice presiedintii se póte pe rondu presidiulu siedintieloru si alte dispusetiuni, candu d. e. intr'o delegatiune ar' fi mai multi de facia decatu in cealalta se impucineze prin sóte numerulu celei mai numeróse din delegatiuni. In acést'a siedintia predece si min. Becke bugetulu presiedintelu deleg. ung. adresanduse cu vro 5 cuvente ungresci: „rogu se se cetésca acést'a' intre aplause de ilaritate, care se si oeti. In siedinti'a din 27 se desbatú proiectulu de regulamentu, care se primí si in a 3 a cetire.

In 29 se referá in delegatiune, ca Klapka absentéza la Parisu si Tisza e impedeatu de o bóla in Pest'a. Ghiczy cu consocii facu o interpelatiune catra ministrii comuni de cnprinsulu urmatoriu:

„Interpelatiune catra ministrii comuni cari au asternutu bugetulu.

Delegatiunea póte veni in coatingere numai cu unu ministeriu constituitu legalminte, numai dela acést'a póte primí proiecte. Ministeriulu nu s'a constituitu legalminte, pentruca:

1. Desi la acésta delegatiune si a facutu propunerea cá „ministeriu comunu“, totusi in propunerea la delegatiunea celorlalte tieri ale Maiestatei Sale si in alte afaceri oficiali folosesce titulu de unu „ministeriu imperiale“ si de unu „cancelariu imperiale“, precum este strainu legei nóstre, si nu incape cu autonomi'a si nedependinti'a tieriloru corónei ungresci.

2. In privintia membriloru sei si a personalulu oficialu nu eesiste paritatea legala intre tierile corónei ungresci si celelalte tieri ale Mai. Sale, precum este stipulata, cá si conditiune neaparatu necesaria, in legea dela 1867 art. XII § 28 in privintia tractarii afaceriloru comune.

3. Are unu ministeriu comunu de rebelu, despite care nu este pomenire in art. XII din 1867 intre ministerele numite aolo.

Deci subscriisii provóca pe dd. ministri cari au asternutu bugetulu, cá se efeptuésca legea si se faca cá numitele titulature nelegali, se nu se intrebutieze in nici o propunere si actu. Subscriisii ceru dechiaratiune si deslusire in asta privintia, pentru ce nu s'a observatu legea in cele din punctele 2 si 3, si suntemu convinsi, ca proiectele de bugetu asternute numsi dupa aceea se voru poté luá in desbateru, dupa ce vomu fi capetatu unu respunsu deplinu multiamitoriu.

Permitu rogarea cá interpelatiunea acést'a se se predé ministeriulu comunu.“

Alta interpelatiune cam totu de asemenea cuprinsu face Kerkapoli cu consocii cerundu, cá ministeriulu se nu se numésca „ministeriu imperiale“, ci numai „ministeriu comunu“; in alta interp. cá se se ié dispusetiuni pentrucá min. comunu se póta tientiú comunicare cu delegatiunea Ungariei ad. se se ingrijésca de min. ung. Presiedintele apromite, ca va tramite interpelatiunile la ministeriu. Se mai alese si v. presied. c. Ladislau Csáky si notari Reiner si Kerkapoli. Acum incepu ei dualistii, a privi cu microscopu la dificultatile delegatiunali. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Camer'a deputatoru invingundu dificultatile opuse a devenitu incatu in 15 Ian. si a pututu constitui biuroulu

Presiedinte fú alesu d. Dr. Alecsandru Fetu. V. presiedinti: dd. C. A. Rosetti, Arghiropolu, S. Turnavitu si A. Treb. Laureanu.

Secretsri: dd. Al. Lahovari, Nic. Moscu, Pruncu, Gheorghiu, Codrescu, A. Gianni si G. Brateanu.

Cuestori: dd. Boicea Radianu, Adamu Haretu, P. Chenciu si D. Miclescu.

Comisiunea pentru adresa la cuventulu de tron: C. A. Rosetti, Cogalnicénu, G. Chitiu, Hájdeu, A. Zeucénu, Gr. Lahovari si I. Codrescu.

In senatu, care alesese éra pe metropolitulu de presiedinte, pentru respunsu la cuven-

tulu de tron s'au alesu: dd. Cretulescu, N. Ionescu, G. Costaforu, Al. Plagino si C. Brailoiu. —

Proiectulu de adresa

alu comisiunii camerei se si presentă in cuprinsulu urmatoriu:

„Mari'a Ta!

Natiunea romana respunzandu la apelulu facutu ei, in virtutea prerogativelor tronului, suntemu fericii că n'teiele cuvinte ale reprezentantilor ei se fia pentru a exprime simtiemintele de iubire si de devotamentu pentru Mari'a Ta.

Una dinastia asediata pe institutiuni democratice si liberali a fostu idealulu romanilor. Mari'a Ta, aducundu pe tronulu Romaniei virtutile ilustrilor vostrii parinti si lucrandu cu constantia si neobosire pentru stabilirea sistemii constitutionale, cu tôte dificultatile ce incongióra unu nou regimu, ai intaritu si mai multu simtiemintele de iubire si de credintia ale natiunii pentru Domnulu seu. Ea nu va uitá niciodata, ca, in impregiarari grele, Mari'a Ta si remasu nestramutatu in otarirea de a pastrá neolintite libertatile publice.

Cá mandatari ai natiunii, suntemu dar' datori si fericii de a constatá ca abia unu anu si diumetate de o sincera functionare a institutiunilor liberali, a fostu destulu spre a aduce o mare schimbare in starea generale a tieiei. Printr'una strinsa unire intre guvernulu si natiune, acésta stare se va imbunatati din di in di mai multu.

Nevoiele ce Mari'a Ta le semnazei, si cari sunt simtite de toti, voru dobendi una drépta satisfacere. Adunarea nationale nu va crutiá nici o ostenéla spre a cantá si a gasi impreuna cu guvernulu Mariei Tale, midilócele cele mai nemerite pentru a aduce tôte ameliorarile putintiose la institutiunile ecclésiastice, a creá noua midilóce de imbunatate a eonditiunilor morali si materiali ale tieiei, si a dá astfel multiamire si cu seriozitate de tôte proiectele de legi ce anuncia guvernulu Mariei Tale, si cari sunt menite a ne duce la acele rezultate fericoite.

Interpreti ai natiunii, luamu acesta oblegaminte solemnă catra Mari'a Ta, si te asicuramu ca Romani'a, incredietóre in simtiemintele pure si generóse, in vederile inalte, in cugetarile adeveratu romanesce ale suveranului seu, privesce acum cu credintia spre viitoriu, si este gat'a la orice sacrificie pentrucá t.onulu unitu cu natiunea se póta merge acolo, unde gintea si positiunea nóstra ne comanda a ajunge.

Se traiesci Mari'a Ta! Se traiesca Romani'a!“ —

Proiectulu de adresa

din partea senatului totu la cuventulu de tron:

„Prea inaltiate Dómne!

Plini de iubire si de devotamentu catra persón'a augusta a Mariei Vóstre, venimu, Prea Inaltiate Dómne, a incongiurá tronulu cu tóta lealitatea si matritatea ceruta in lucrarile nóstre.

Cá interpreti fideli ai simtiemintelor sincere ce animéza pe intregu poporulu romanu, suntemu datori Mariei Vóstre a Ve exprimá respectuosu adeverulu, ca tiér'a este unanima a inaltia rugile sale cele mai ferbinti catra a Totu-Puterniculu pentru prosperitatea monarchiei, pentru incununarea tinerei nóstre dinastie cu tôte fericirile domestice, pentru indeplinirea aspirarilor nationale de stabilitate, unita cu libertatea, pentru consolidarea regimului nostru constitutionalu, pentru respectulu strictu alu legalitatii.

Sacrificiele de totu felulu ce Mari'a Vóstra nu incetati de a face pentru binele poporului romanu, suntu in ochii nostri ai tuturor mai multu de catu unu bunu auguru, suntu in adeveru garanti'a nóstra cea mai sigura pentru unu viitoriu ferice.

Fiti bine incredintiati, Mari'a Vóstra, ca despre partea nóstra concursulu celu mai zelosu nu va lipsi guvernulu Mariei Vóstre pentru a'lu conduce, fara pregetu si in buna credintia, pe calea cea mai drépta catra scopulu la care trebue se tinda orice administratiune proba si inteliginte intr'unu statu liberu si sub unu principe magnanimu si liberale.

Suntemu fericii, Mari'a Ta, a Ve ura din orati'a inimei o viétia indelungata pentru binele Ro-

maniei si pentru glorificarea crescenta a numelui augustei si stralucitei Vóstre familie.

Cu consiliarii de incredere ai Mariei Vóstre vomu ecsaminá tôte cestiunile, intr'unu spiritu de mutuala confidentia si de sincera cooperare la solutiunea lor, in modulu ce ni se ve paré mai conformu cu interesele bine intielese ale tieiei.

Nu vomu perde, Prea Inaltiate Dómne, din vedere, ca si chiaru cestiunile acele ce concernu cu totulu regimulu nostru interioru iau proportiuni insemnate, de indata ce se léga catu-si de pucinu cu relatiunile nóstre esterióre.

De aceea dar' tôte cestiunile de administratiune si de legislatiune, ce cadu in atributiunile nóstre constitutionali, le vomu tractá, dimpreuna cu ministrii Mariei Vóstre, animati de acelu sentimentu de prudentia politica care totudéuna a fostu egid'a ecclésiastice nóstre nationale.

Astfelu, vomu dá atentiunea nóstra cea mai scrupulósa cestiunii delicate a strainiloru de ritulu israelitenu, emigrati in tiéra, cestiune care nu este nici de cum suscitata de veri una persecutiune relegiósa; ca-ci acést'a n'ar fi demna nici de traditiunile nóstre nationale in materia de tolerantia, nici de seclulu, in care traimu, nici de regimulu liberalu si luminatu alu Mariei Vóstre.

Se trati Mari'a Vóstra, intru multi si fericii ani.

Membrii comisiunii: C. Brailoiu, A. Plagino, N. Cretulescu, G. Costaforu, N. Ionescu. Bucuresti, 1868 Ian. 17.“ —

Pentru interpretarea legii electorale se aleece o comisiune din barbati dd. Const. Hurmuzache, D. Ghica, Suti, Voinovu, C. Lapati, Zencéu, Chitiu. Alta comisiune, care se mérga in comisiune a regulá vendiarea proprietatiloru statului si rescumpararea embaticuriloru constatóre din dd. Codrescu si Arghiropolu si pentru indigenatu dd. Hajden, Gheorghiu, A. Giani, P. Opranu si D. Bratenu, se alesera in siedintia din 18 Ian.

Camer'a constituita si impartita in sectiuni s'a pusu cu totu adinsulu pe luoru mai resoluta decatu oricandu pentru actiune. —

Romani'a a devenitu sub Domnitorialu de adi si regimulu lui leganu libertatii. Si pana acum fú ea eosemplu de tolerantia si de ospitalitate pentru fugarii politici, cari inse adese ii respalira cu vendiarii perfide si amenintiare de ecclésiastice. —

In 22 in beserio'a romano-cat. din Bucuresti ou catafalou redicatu pentru martirii poloni, serbara polonii aniversaria prorumperii revolutiunii din 1863, la care afara de emigranti poloni si multi privati, ministrii si consulatele lipsira. Principele de Samos I. Ghica se afia de facia. Pe catafalou era marc'a Poloniei ei o cununa de spini; inaintea lui inse se asiadiá la fine unu chipu de barbatu in marime naturala reprezentandu pe polonulu incatenatu in temnitia. Unu polonu tienú cuventare si cu totii cantara imnulu nationalu. — Rusi'a a buna sama va cere dechiarare, si Romani'a va respunde intemeiata pe libertatea constitutionale de culte; é' polonii cá natiune aristocrata voru respalati ajutandu reactiunea, — care nu se scia astempera pana la va vincere. —

— La Galati graulu s'au vendutu cu 300—310 la Brail'a cu 315—327 lei chila; la Calafatu cu 330 lei se cere, inse nu se da fara 335; la Brail'a se afia depositu 20 mii chile. Néua de érna deschide unu prospectu bunu pentru cerealele viitórie. —

Craiova. In diu'a de St. Ioanu botezatoriulu, la 7 Ian. v., s'a inauguratú scól'a de agricultura, instalata in monastirea Sitanu, unu cartu de óra dela Craiova sub directiunea dlui Rosianu. Dupa servitiulu divinu de santirea apei (osfestania) facutu in localulu scólei, se rostira cateva discursuri, dupa aceea se golira cateva sticle de siampania, pre langa toastele indatinat. De scóla se tiene si mosi'a monastirei numita Balt'a verde din pregiuru, pre care directorulu dimpreuna cu ceilalti functionari subalterni, are se o cultive ou elevii sei, si care lui i este data in arenda, paremi-se pe 40 de ani; astfelu cá venitul ce remane dupa respunderea arende se fia intregu alu seu. Elevii scólei sunt pana acum in Nr. de 36, toti interni; ei sunt luati din clasile pri-

marie si din cele gimnasiali inferiori. In timpulu ernei au se se ocupe cu invetiamentulu teoreticu, éra vér'a au se faoa practica agricola in mosi'a scólei.

Nu mai multu cá trei ani inainte de acést'a, monastirea Sitanu erá locasiulu ignorantie si alu coruptiunii, domnita de unu calugaru grecu teneru, imbracatu totu in metasa, cu lantiu lungu de auru la gutu si cu orlogiu de auru la brau, singuru fiindu egumenu, elu singuru monachu, elu de tôte, tramisu dela muntele Athos. Iu vedeai venindu la orasiu (Craiova) tavalitu intr'o calésa lucsuósa, trasu de doi armasari negri, caroru aseminea nici unu boieru din Craiova, nici din tóta Romani'a mica, n'avea in posesiunea sa. Acum inse, gratia progresului si luminei care si-a reversatu radiiele sale si aeupra nóstra, acésta monastire s'a prefacutu in locasiulu sciintiei celei mai necesarie pentru Romani'a cá tiéra eminente a agricola. Si n'ar fi prea multu a dorí, cá tôte monastirile din téra se se prefaca in asemenea locasiuri.

Monastirea Bucovetiulu, $\frac{1}{2}$ óra de aici, care mai nainte gema intr'o ticalosia mai mare cá a Sitanului si avuse in anii din urma o istoria fórte scandalósa, e prefacuta in penitentiariu (temnitia), unde cei arestati au unu preutu catechetu, moralisatoriu, déca se mai potu moralisá, si invétia se luoreze diverse obiecte pentru usulu domesticu, pre cari apoi le vendu tieraniloru ce vinu la tergu in Craiova, in folosulu lor propriu. —

In strainatate nu s'a ivitu nici unu fenomenu, care se dè o striformare situatiunii. In Franci'a senatulu a primitu cu unanimitate legea militaria si bugetulu ei, unu singuru votu contra. Din Itali'a se imprascia scoirea, ca Viotoru Emanuelu ar' fi facutu una lovitura de statu, pre oandu alte sciri ilu plecá la Geuva spre a incredintia pe nepót'a sa Margaret'a de Savoia cu fiulu seu Humbertu. —

Rusi'a totu arméza si nu slabesc ne mica din pusetiunea ce o a luatú facia cu Orientulu. —

Novissimu. Scirea diurnalului oficialu „France“ despre lovitura de statu in Itali'a se dice, ca e neintemeiata.

„Invalidulu“ rusescu impartasiesce, ca in decursulu anului 1868 Rusi'a va avé 800.000 pasci noue. — In Turci'a miscarile resfletitóre incepura. Impregiarulu Filipopolei contributiunea se denéga. — In Sofi'a se cetescu pe pareti proclamatiuni la revolutiune. Emisarii rusesci lucra. Turci'a tramite trupe la Bulgari'a.

Nr. 94/civ.

1-3

Edictu.

Din partea judecatoriei singulare delegate pentru cerculu Branului in Zernesci se face cunoscutu, cumca dlu Carolu Tartler din Port. provisoriu la dominiulu Branului a inaintatu o actiune aici la judicatoria de pres. 24 Ian. 1868 Nr. 70/civ. in contra dlui George Radovicu recte Bucuru Masui din Branu despartimentulu Port'a pcto. 6 fl. v. a., asemenea oratorulu com. si casierulu scolare dlu George Enescu din Simon nomine scól'a centrale din Branu in 25 Ian. a. c. la Nr. 93/civ. pcto. o pretensiune de 89 fl., apoi totu acesta in 25 Ian. 1868 Nr. 94/civ. pcto. 90 fl. v. a., ambe acestea din fine in favórea fondului scolare, — si dlu Ioane Comsia preutu locale din Zernesci in 28 Ian. 1868 la Nr. 116/civ. pcto. 7 fl. v. a. c. s. c., si fiinduca ubicatiunea presenta a incusatului este necunoscuta i se denumesce de curatoru dlu Stanu Masui din Porta spre alu representá in procesele acestea.

Prin acésta se face incusatulu totudeodata atentu, ca pana la diu'a de infaciare ordinata pre 9 Martiu 1868 demanétiá la 9 óre are asi informá curatorulu despre starea causeru acestoru de judecata spre alu puté representá dupa cerintia, s'au apropune judecatoriei unu altu reprezentante, ca la din contra vu avé a si ascrie siesi pericululu, care ar' urmá din neobservarea provocarei acesteia. —

Zernesci in 28 Ianuariu 1868.

Dela judecatori'a sing. deleg. branéna.
Penciu.

Cursurile la burfa in 4. Febr. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 70 cr. v.
Augsburg	—	—	117 „ — „